

BENEFICIILE TERAPIEI DE INTEGRARE SENZORIALĂ PENTRU COPIII CU NEVOI SPECIALE

Mintea și creierul se află într-o simbioză perfectă. Sentimentele, gândurile și acțiunile noastre sunt posibile doar datorită acțiunilor complexe ale creierului. Orice modificare care are loc la nivelul creierului poate avea un impact major asupra sentimentelor, gândurilor și acțiunilor noastre. Persoanele cu astfel de modificări cerebrale arată absolut obișnuit, însă în pofida aparențelor, zone subtile din creier nu funcționează în mod corespunzător. Modificările cerebrale duc la apariția unor comportamente care îi derutează și îi frustrează, devin agresivi sau retrași când sunt într-un grup sau refuză să participe la diverse activități sau jocuri sportive.

Pe lângă dificultățile de învățare și de limbaj, copiii nu au suficient de dezvoltată abilitatea de a prelucra informațiile primare prin intermediul simțurilor. Acești copii interpretează de obicei cu dificultate imaginile, sunetele și senzațiile de atingere sau de mișcare, sunt deranjați de luminile puternice și se supără dacă sunt atinși sau mișcați pe neașteptate. De asemenea, felul în care își controlează, coordonează și folosesc mușchii este inefficient. Deoarece nu reușesc să-și coordoneze grupele mari de mușchi (motricitatea grosieră) și/sau mușchii mici (motricitatea fină), le este greu să alerge, să sară, să țopăie sau să se cațere, nu reușesc să-și încheie nasturii, să-și tragă fermoarul sau să-și lege șireturile, să coloreze, să decupeze sau să scrie etc. Aceste dificultăți, de a-și sincroniza corpul cu gândirea, le creează probleme în situațiile în care trebuie să prindă sau să arunce mingea, să folosească furculița, creionul sau pieptenul, precum și în alte situații importante din viața de zi cu zi.

Terapia de integrare senzorială, practică de terapeuți ocupaționali, folosește jocul, conceput în așa fel încât să schimbe modul în care creierul reacționează la atingere, sunet, vedere și mișcare. Terapia de integrare senzorială implică activități care au rolul de a organiza sistemul senzorial prin furnizarea stimulilor la nivel vestibular, proprioceptiv, auditiv și tactil. Periile, leagănele, hamacele, bilele și alte echipamente special concepute pentru uz terapeutic sau de agrement sunt folosite tocmai pentru a oferi acești stimuli și a evita comportamentele de autostimulare. Comportamente precum mișcări

motorii stereotipe, învârtitul, agresiunea și comportamentele de auto-vătămare au fost corelate cu tulburări de procesare senzorială. Fiecare comportament de acest tip interferează cu capacitatea unui copil de a se angaja în activități terapeutice.

Prin activități bine planificate de terapeut, terapia de integrare senzorială folosește stimulii senzoriali într-un mod organizat și controlat, în funcție de nevoile copilului. În fiecare sesiune terapeutul „construiește” caracteristicile mediului astfel încât să creeze doar „reacții adecvate” din punct de vedere recuperator.

Terapia de integrare senzorială este un proces individualizat și interactiv!

Obiectivele terapiei de integrare senzorială au în vedere îmbunătățirea modulării senzoriale legate de comportament și atenție, creșterea abilităților pentru interacțiunile sociale, a abilităților academice și a autonomiei personale. Activitățile desfășurate sunt menite să ajute modularea sistemului nervos, să organizeze și să integreze informațiile provenite din mediul înconjurător, rezultând răspunsuri viitoare adaptive.

Cu toate că terapia de integrare senzorială nu este nouă, ea a rămas oarecum controversată. Deoarece nu există un cadru universal acceptat pentru diagnosticarea tulburărilor de prelucrare senzoriale, în general acestea nu sunt diagnosticate. Dificultățile în tolerarea sau prelucrarea senzorială a informațiilor este o caracteristică care apare în multe tulburări de comportament și dezvoltare, inclusiv în tulburările din spectrul autismului, în deficitul de atenție și hiperactivitate, în tulburările de dezvoltare și coordonare, în tulburările de anxietate.

Studiile de specialitate au evidențiat următoarele beneficii ale terapiei de integrare senzorială:

- ✓ schimbări semnificative în comportamentele din spectrul autist (componenta socială și stereotipiile);
- ✓ progrese semnificative în raport cu obiectivele individualizate privind prelucrarea senzorială;
- ✓ asumarea de reguli, a funcției social-emoționale și a abilităților de autonomie personală.

Terapia de integrare senzorială ar trebui să fie una din componentele planului complex de intervenție pentru recuperarea copiilor cu nevoi speciale. Cu toate acestea, părinții nu sunt informați corect cu privire la eficacitatea terapiei.

*Terapeut integrare senzorială
Oana GHIȘA
Asociația „A.B.C.D.”*